

Спеціалізований туризм

ТЕМА 10. СПЕЛЕОТУРИЗМ. ЕКСТРЕМАЛЬНИЙ ТУРИЗМ.

Спелеотуризм -

природно-орієнтований вид спеціалізованого туризму, який має на меті відвідання підземних пустот і порожнин (печер, лабіринтів та інших підземних утворень) і потребує відповідної теоретичної та практичної підготовки.

Види печер

- ▶ Карстові – утворюються внаслідок розчинення порід водою
- ▶ Тектонічні – виникають у будь-яких гірських породах в результаті тектонічних розломів
- ▶ Ерозійні – утворені в нерозчинних породах за рахунок механічної ерозії. Часто такі печери утворюються на березі моря дією прибою
- ▶ Льодовикові - - утворюються в тілі льодовиків талою водою.
- ▶ Вулканічні – утворені внаслідок виверження вулканів.
- ▶ Антропогенні – спричинені діяльністю людини.

У залежності від складності печери поділяються на 9 категорій.

В Україні більше ніж 1 100 печер.

Види спелеотуризму

- ▶ Науковий – науково-тематичні екскурсії та експедиції
- ▶ Спортивний
- ▶ Спелеолікувальний – відвідання печер з метою використання лікувальних властивостей печерного повітря)
- ▶ Екскурсійний

Категорії людей, так чи інакше пов'язаних з печерами

- ▶ Спелеоекскурсанти
- ▶ Спелеотуристи
- ▶ Спортсмени – спелеологи (кейвери)
- ▶ Спелеологи

Особливості спелеотуризму

- ▶ Складність маршрутів, пов'язана з широким розмаїттям рельєфу печер (підземні річки, вузькі щілини, завали, колодязі тощо);
- ▶ Високий ступінь автономності під час проведення експедиції (за наявності підземних таборів);
- ▶ Високий рівень відносної вологості повітря при порівняно низькій температурі;
- ▶ Відсутність природного освітлення.

Печери в Україні

- ▶ Печери Поділля – Озерна печера, Атлантида, Перлина
- ▶ Печери Закарпаття - Романія

Озерна печера

- ▶ Печэра Озэрна (інші назви — Голубі озера, Попова Яма) — гіпсова печера, геологічна пам'ятка природи загальнодержавного значення в Україні. Розташована в межах Чортківського району Тернопільської області, біля села Стрілківці.
- ▶ Сумарна довжина досліджених ходів — 142 км[↓]

Озерна печера

Печера Атлантида

- ▶ **Атлантида** — карстова печера в Україні. Розташована в межах Кам'янець-Подільського району Хмельницької області, біля села Завалля. Геологічна пам'ятка природи загальнодержавного значення (від 1975 року).
- ▶ Довжина 7493 м

Печера Атлантида

Печера Перлина

- ▶ **Перліна** — вертикальна печера, геологічна пам'ятка природи загальнодержавного значення. Розташована за 1,5 км на південний захід від села Крутилів Гусятинського району Тернопільської області.
- ▶ Знайшли печеру випадково, добуваючи вапняк для будівництва оселі^[1].
- ▶ Загальна довжина горизонтальних ходів — 240 м

Печера Перлина

Печера Романія

- ▶ **Дру́жба** (інша назва **Романія**) — карстова печера в Українських Карпатах; геологічна пам'ятка природи місцевого значення.
- ▶ Розташована в межах Угольсько-Широколужанського заповідного масиву (частина Карпатського заповідника), в лісі на північній околиці села Мала Уголька, що в Тячівському районі Закарпатської області.
- ▶ Дружба вважається найбільшою печерою Українських Карпат. Сумарна довжина її ходів становить понад 1 км

Печера Романія

Печера Дружба

Із середини найбільша печера Карпат схожа на скриньку із королівськими прикрасами

Екстремальний туризм -

новий вид спеціалізованого туризму, який об'єднує подорожі, пов'язані з пригодами екстремального характеру, що мають на меті отримання нових відчуттів, вражень, розвиток фізичної форми туристів, їхньої психологічної витривалості, досягнення спортивних результатів.

Види екстремального туризму

- ▶ **Водні**
- ▶ Водні лижи
- ▶ Дайвінг (плавання з аквалангом)
- ▶ Вейкбординг – комбінація водних лиж, сноуборду, скейту і серфінгу.
- ▶ Віндсерфінг – рух на овальній дошці з вуглепластика з плавниками – стабілізаторами.
- ▶ Каякінг , який має три напрями – гребний слалом, родео і сплав.
- ▶ Рафтинг – спуск по гірській річці.

Види екстремального туризму

- ▶ Повітряні види екстремального туризму
- ▶ Парашутний спорт
- ▶ Скайсерфінг – стрибки на лижах з літака з виконанням різних фігур у вільному падінні
- ▶ Бейс-джампінг – стрибки вниз з певної висоти.
- ▶ Польоти на повітряних кулях і дельтапланах.

Види екстремального туризму

- ▶ **Наземні види екстремального туризму**
- ▶ Маунтинбайкинг – їзда на гірському велосипеді
- ▶ Х – гонки – поєднання кількох видів видів екстремального туризму
- ▶ Зорб – скатування з пагорбів у прозорій пластиковій кулі діаметром 3 м.
- ▶ Альпінізм
- ▶ Гірські лижи і сноубордінг

Види екстремального туризму

- ▶ Екзотичні види екстремального туризму
- ▶ Сталкінг – поїздки покинутими місцями
- ▶ Джайлоо-туризм – життя у первісному племені зі всіма принадами первісного побуту
- ▶ Мілітарі-туризм – військово-пізнавальний, військово-пригодницький, нелегальні тури в зону військового конфлікту.